

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Q. N. M.**, zast. Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2017, č. j. MV-44512-4/SO-2017, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **T. T. A. N.**, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 11. 2018, č. j. 22 A 116/2017 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **4 114 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám zástupce Mgr. Farida Alizeye, advokáta se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná (dále „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 25. 5. 2017, č. j. MV-44512-4/SO-2017. Žalovaná jím rozhodla o zamítnutí odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále „správní orgánu I. stupně“), ze dne 13. 2. 2017, č. j. OAM-15286-13/TP-2016, kterým byla podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění platném pro rozhodovanou věc (dále jen

„zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu podaná podle § 67 téhož zákona.

[2] Stěžovatelka potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně, že žalobce nesplnil ani základní podmínky stanovené § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců pro vyhovění žádosti o povolení k trvalému pobytu, jakož ani podmínky odst. 2, 3, 4, 6 a 7 téhož ustanovení, a že k zamítnutí žádosti dle § 75 odst. 1 písm. f) citovaného zákona došlo v souladu se zákonem. Námitku o tvrdosti rozhodnutí s ohledem na právo na soukromý a rodinný život, žalobcem akcentovanou především se zřetelem na jeho nezletilou dceru, stěžovatelka považovala za irelevantní, neboť zákon neukládá povinnost posuzování přiměřenosti rozhodnutí v případě zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 75 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[3] Krajský soud v Ostravě (dále „krajský soud“) přezkoumal napadené rozhodnutí stěžovatelky a ztotožnil se se závěry, že žalobce nesplňoval podmínky uvedené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jejichž splnění je nezbytné pro vyhovění jeho žádosti, a za této situace považoval za nadbytečné se zabývat druhou skupinou podmínek pro povolení k trvalému pobytu uvedených v následujících odstavcích téhož ustanovení, neboť obě skupiny podmínek požadované zákonem o pobytu cizinců musí být splněny současně. Jinak tomu bylo v případě vypořádání odvolací námitky ohledně přiměřenosti dopadů zamítavého rozhodnutí do soukromého a především rodinného života žalobce. Krajský soud se přiklonil k názoru Nejvyššího správního soudu uvedenému např. v rozsudcích ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017 - 35, nebo ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018 - 30, v nichž vycházel z přímé aplikace článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jeho přednosti před zákonem, z níž dovodil povinnost zkoumat přiměřenost dopadů ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců i tam, kde to u jednotlivých řízení podle tohoto zákona není výslovně stanoveno. Ztotožnil se s názorem, že zásah do soukromého a rodinného života, přestože bude v těchto případech spíše výjimečný, nemůže být a priori vyloučen. Podotkl, že v řízeních, ve kterých zákon nevyžaduje posouzení přiměřenosti dopadů ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, není povinností správních orgánů se z moci úřední touto otázkou zabývat, pokud však žadatel nepřiměřenost dopadů namítá, je povinností správních orgánů jeho námitku věcně vypořádat. Přestože se uvedené závěry týkají řízení o povolení k přechodnému pobytu, krajský soud neshledává mezi tímto řízením a řízením o povolení k trvalému pobytu takový rozdíl, pro který by shora uvedené závěry Nejvyššího správního soudu nemohly být aplikovány také v řízení o povolení k trvalému pobytu. Ve světle uvedeného konstatoval, že bylo povinností stěžovatelky se v odvolacím řízení přiměřeností dopadů zabývat, neboť ze správního spisu vyplývá, že žalobce již v odvolání namítal, že „neudělení povolení k trvalému pobytu jeho osobě je nepřiměřený zásah do jeho soukromého a zejména rodinného života“ a dále poukazoval na práva jeho dcery, které bude odepřen otec. K této námitce však stěžovatelka pouze konstatovala, že zákon o pobytu cizinců v případě zamítnutí žádosti podle § 75 odst. 1 posuzování přiměřenosti nepřipouští a námitky zmocněnce žalobce proto nepovažovala za relevantní.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalobce

[4] Stěžovatelka kasační stížnost podává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že pochybila, pokud při svém

pokračování

rozhodování nepřistoupila k posouzení přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Zákon o pobytu cizinců explicitně stanoví, ve kterých případech je správní orgán povinen posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí, jak je tomu v § 75 odst. 2 tohoto zákona. V daném případě však byl aplikován § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, u kterého zákon posuzování přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení neukládá a ani nepředpokládá. V této souvislosti stěžovatelka odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 4 Azs 7/2017 - 36, ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, a ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 Azs 218/2015 - 51, z nichž povinnost posuzovat přiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života v případech, kde tato povinnost není výslovně zákonem stanovena, nevyplývá.

[5] Stěžovatelka uvádí, že případné posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení by nic nezměnilo na tom, že účastník řízení primárně nesplňuje podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců. Dále nesouhlasí s názorem krajského soudu, že závěry Nejvyššího správního soudu týkající se řízení o povolení k přechodnému pobytu uvedené v rozsudcích ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017 - 35, a ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018 - 30, lze aplikovat v řízení o povolení k trvalému pobytu, které je nejvyšším a nejtrvalejším druhem pobytového oprávnění na území České republiky, které cizince v řadě ohledů zrovnoprávňuje s občany České republiky, a nelze ho srovnávat s pobytovým oprávněním nižšího stupně. Dle stěžovatelky krajský soud nesprávně posoudil podstatnou právní otázku, čímž své rozhodnutí zatížil nezákonností. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu týkajícími se pochybení stěžovatelky, která nevypořádala námitku žalobce týkající se zásahu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, především s ohledem na nezletilou dceru a její nejlepší zájem, neboť jí bude odepřen otec. Otázku přiměřenosti rozhodnutí nesprávně odmítla posoudit s tím, že jí tuto povinnost § 75 odst. 1 zákona o pobytu cizinců neukládá. Žalobce má však ve shodě s krajským soudem za to, že jí tato povinnost vyplývá z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou poukázal krajský soud.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka jako správní orgán je zastoupena pověřenou osobou s právníkým vzděláním (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přezkumem rozsudku v tomto rozsahu dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda stěžovatelka byla povinna se zabývat námitkou směřující do přiměřenosti zásahu jejího rozhodnutí do soukromého a

rodinného života žalobce přes absenci výslovného uložení takové povinnosti v ustanovení § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců.

[9] Podle tohoto ustanovení platí, že [m]inisterstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 67 nebo § 68.

[10] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců [p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[11] Čl. 8 odst. 1 Úmluvy stanoví, že [k]aždý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.

[12] Ustanovení § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců zde nestanoví povinnost zkoumat přiměřenost dopadů takového rozhodnutí, jak je tomu v případě § 75 odst. 2 téhož zákona. Stejná situace se pak objevuje i v případě zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 citovaného zákona, kdy povinnost vyhodnotit otázku přiměřenosti stanoví až § 77 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ve vztahu k právě uvedenému se Nejvyšší správní soud v judikatuře opakovaně vyjádřil k otázce, za jakých okolností se musí správní orgán zabývat otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 zákona o pobytu cizinců. Dospěl přitom k závěru, že i v případě, kdy zákon posouzení přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců nestanoví, k námitce účastníka řízení, ač ve většině případů k nepřiměřenému zásahu z povahy věci nedojde, je třeba se touto otázkou zabývat a přímo aplikovat čl. 8 Úmluvy (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, a ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 - 53). Otázka charakteru pobytového oprávnění, tedy zda se jedná o pobyt přechodný či trvalý, nemá na přímou aplikovatelnost článku 8 Úmluvy, resp. na povinnost zabývat se přiměřeností rozhodnutí, žádný vliv (k tomu viz body [31] a [32] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30, nebo bod [31] rozsudku ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39).

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že uvedené lze přiměřeně vztáhnout také na nyní projednávanou věc, tj. zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců. V tomto případě tak bude nutno s ohledem na skutkový stav věci přiměřenost rozhodnutí posuzovat, tím spíše namítne-li účastník řízení nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života, jak tomu bylo i v nyní posuzované věci, kdy žalobce namítal zásah především s ohledem na nezletilou dceru a její práva být vychovávána otcem. Takovou námitkou je správní orgán povinen se zabývat a řádně ji vypořádat. Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud vychází z judikatury citované v bodě [12] tohoto rozsudku, z níž vyplývá povinnost se i v řízení, pro něž není výslovně uložena povinnost zkoumat přiměřenost rozhodnutí s ohledem na soukromý a rodinný život, touto otázkou zabývat. Kasační stížnosti proto nevyhověl.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která nedosáhla v řízení procesního úspěchu, tedy zrušení rozsudku krajského soudu, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a je naopak povinna ji zaplatit úspěšnému žalobci. Nejvyšší správní soud přiznal procesně úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení sestávající z odměny advokáta za jeden úkon právní služby spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti, ve výši 3 100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, dále jen („advokátní tarif“)], a z náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu nákladů za úkon právní služby – převzetí věci, neboť zjistil, že zástupce žalobce zastupoval již v řízení před krajským soudem, a proto měl o věci dobrou vědomost a nemusel se s ní seznamovat. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (č. 1. 19 spisu NSS), náklady se proto zvyšují o částku odpovídající této dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně činí 714 Kč. Celkem tedy náklady řízení činí 4 114 Kč. Tuto částku je stěžovatelka povinna uhradit k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[16] Osobě zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí žádné náklady během řízení v souvislosti s plněním povinnosti, kterou by jí zdejší soud uložil, nevznikly (§ 60 odst. 5, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu